

Литература:

1. Knowledge Economy Index 2012 Ranking. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://siteresources.worldbank.org/INTUNIKAM/Resources/2012.pdf>.
2. Knowledge Economy Index 2012 Ranking. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://siteresources.worldbank.org/INTUNIKAM/Resources/2012.pdf>.
3. Зарицька Н. // На шляху до екологічного бізнесу та енергонезалежності України // Економіст – № 3 – 2018 – С. 46.

Мейш А. В., к.е.н., доцент,

Ядуха С. Й., к.е.н., доцент,

*Хмельницький національний університет
м. Хмельницький, Україна*

ОСНОВНІ ЕТАПИ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМИ ПОТОКАМИ В ПРИРОДООХОРОННУ ДІЯЛЬНІСТЬ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Одна з найскладніших проблем переходу до ринкових відносин в Україні – перерозподіл повноважень і прав у сфері інвестицій між центром і регіонами. Нові соціально-економічні умови господарювання визначають і нові підходи до оцінювання інвестиційного потенціалу регіонів, ставлять завдання аналізу моніторингу й пошуку шляхів вирішення проблем, пов'язаних з інвестиційною діяльністю на всіх регіональних рівнях [2].

При дослідженні природних та суспільних процесів, оцінки інвестиційної привабливості у регіональному розрізі часто виникає потреба кількісно оцінити те чи інше явище, дати йому узагальнюючу оцінку, яка б враховувала різноманітні ознаки та параметри, їх варіацію та ієрархію (ступінь значущості) і забезпечувала порівнянність об'єктів, територіальних комплексів, слугувала базою для обґрунтованого прийняття управлінських рішень.

Необхідно виділити чинники, які впливають на формування інвестиційної природоохоронної діяльності на рівні регіонів. Рис. 1 містить угруповання основних критеріїв і показників оцінки природоохоронної діяльності на регіональному рівні. Основною оцінкою, яка свідчить про благополучність регіону у природоохоронній сфері, є якість навколишнього середовища, екологічна ситуація регіону, ступінь інтенсивності природоохоронної діяльності.

Особливістю екологічного стану регіону як оцінки, що характеризує природоохоронну діяльність, є те, що він визначається на конкретний час, на даний момент, але відбиває процеси (як негативного впливу, так і охорони довкілля), що відбувалися протягом тривалого періоду часу.

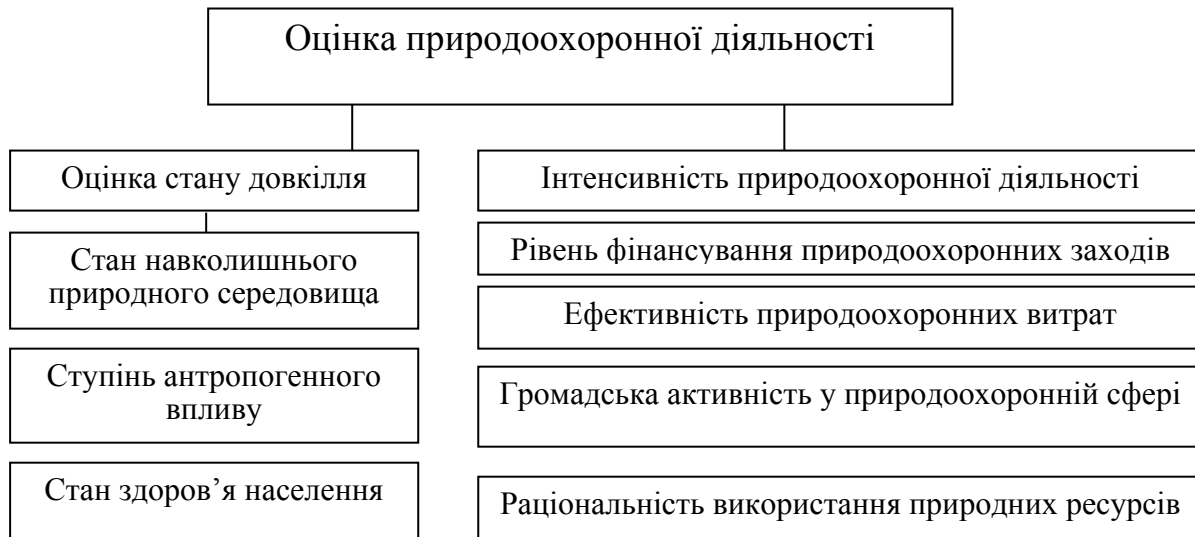

Рис. 1. Класифікація критеріїв та показників оцінки природоохоронної діяльності

Враховуючи складну екологічну ситуацію в Україні, загострення еколого-економічних протиріч, резонанс та увагу, які отримали екологічні проблеми на сьогодні у суспільстві все частіше піднімається питання про необхідність інтегральної оцінки якості природного середовища, стану довкілля зокрема у регіональному розрізі [1]. При виведенні такої характеристики увага акцентується на оцінці забруднення та аналізі часткових показників – обсягів скидів, викидів забруднюючих речовин, площі земель, зайнятих відходами, розораності земель та інших. Проте окрім звичайного поточного забруднення довкілля місцевими стаціонарними та пересувними джерелами, слід враховувати багато інших чинників, без яких неможливо об'єктивно оцінити ситуацію. Це твердження пов'язане, передусім, з тим, що окрім наявних у регіоні стаціонарних та пересувних джерел викидів загальний фон забруднення формується і під впливом транскордонних перенесень забруднюючих речовин. Причому шкідливі речовини переносяться в системах повітряних потоків, у річкових потоках, системах морських та океанічних течій на значні віддалі. Тому при оцінці рівня забруднення регіону слід враховувати географічне положення регіону, у тому числі його сусідство із промислово розвинутими регіонами.

Регіони України мають різні ступені забрудненості. Відрізняються вони і за своєю активністю у природоохоронній діяльності, її інтенсивністю, тією увагою, яка приділяється екологічним проблемам. Серед факторів, що обумовлюють екологічні умови певного регіону, важливе місце займають густота населення, результати господарської діяльності людей, спеціалізація регіону та концентрація виробництва, ступінь інтенсивності використання природних ресурсів, дотримання природоохоронних вимог. Для ефективного управління процесами залучення інвестиційних ресурсів в регіоні необхідно враховувати, що рівень оцінки стану довкілля та рівень інтенсивності природоохоронної діяльності значною мірою впливають на його обсяги. Можна

зауважити, що рівень інтенсивності природоохоронної діяльності має більш значний вплив, ніж рівень стану довкілля.

Основні етапи реалізації механізму управління потоками інвестиційних ресурсів в природоохоронну діяльність у регіони України представлені на рис. 2. Виходячи із запропонованої схеми основних етапів формування механізму управління потоками інвестиційних ресурсів у регіони України, на першому етапі необхідно визначитись зі станом інвестиційних процесів в природоохоронну діяльність.

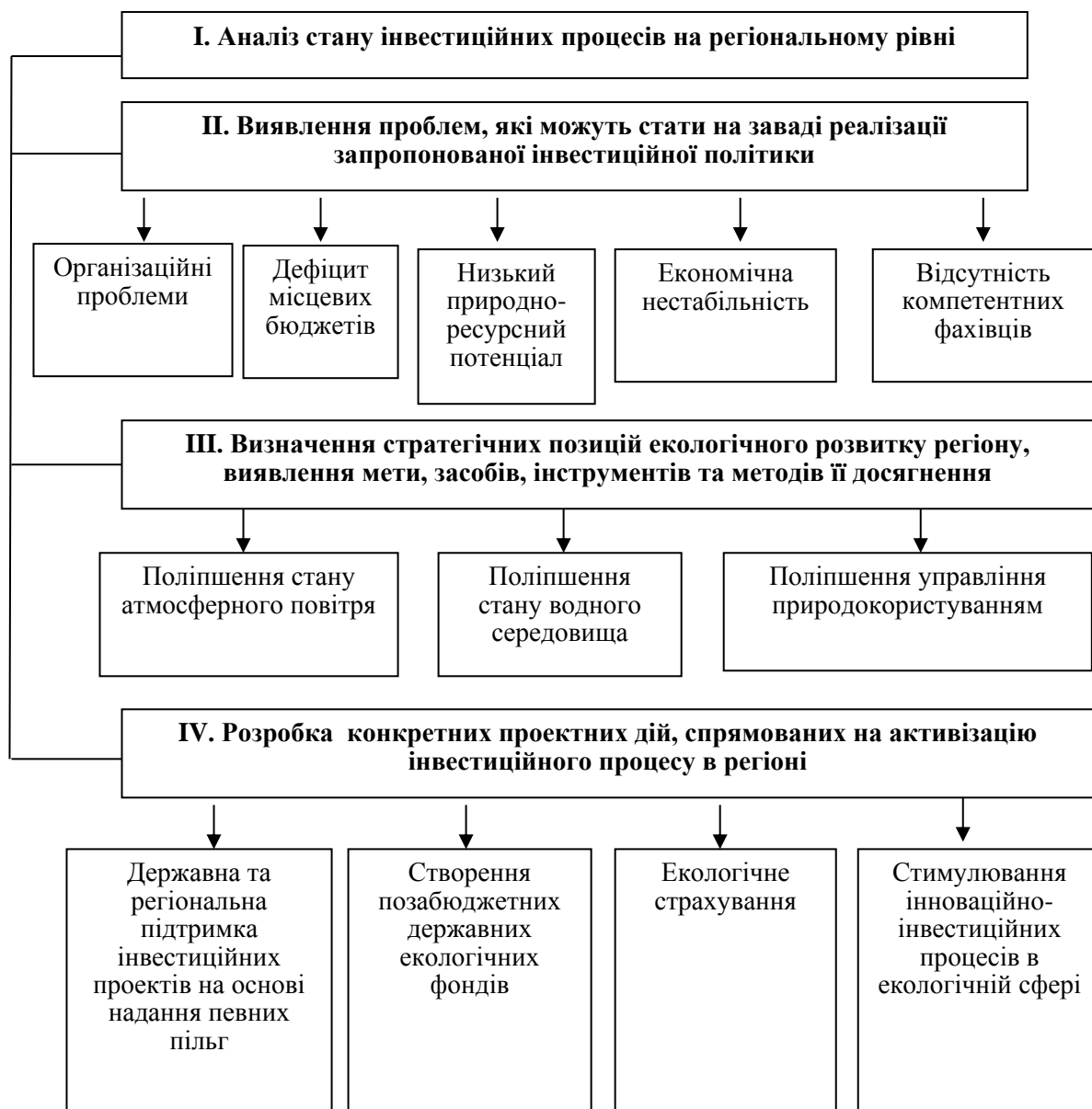

Рис. 2. Етапи реалізації механізму управління інвестиційними потоками в природоохоронну діяльність регіонів України

Пропонований показник інтенсивності природоохоронної діяльності може слугувати вагомим інструментом при плануванні та реалізації екологічної політики як на рівні держави, так і на регіональному рівні, оскільки дає можливість оцінити місце регіону серед інших.

Проблеми реалізації інвестиційної політики умовно поділяються на організаційні та економічні. До організаційних проблем, які можуть заважати активізації інвестиційного процесу, належать наступні:

- суб'єктивізм при визначенні вирішальних напрямів реалізації інвестиційної політики та визначенні стратегічних пріоритетів;
- розбіжності у поглядах учасників інвестиційних процесів на необхідність першочергових інвестиційних вкладень;
- відсутність компетентних і підготовлених фахівців.

До економічних проблем, які можуть заважати активізації інвестиційного процесу, належать наступні:

- високий рівень дефіцитності місцевих бюджетів;
- низький природно-ресурсний потенціал;
- високий рівень соціальної незабезпеченості на регіональних рівнях; економічна нестабільність у регіоні.

Перехід до конкретних практичних дій з активізації інвестиційного процесу в регіоні має включати:

- обов'язковий облік і соціально-економічну оцінку природних ресурсів;
- систему планування, фінансування та матеріально-технічного забезпечення;
- механізм договорів і ліцензій на комплексне природокористування;
- плату за забруднення навколишнього природного середовища;
- створення позабюджетних державних екологічних фондів;
- систему екологічного страхування;
- створення сучасного механізму стимулювання охорони навколишнього природного середовища.

Входячи зі стратегічної ролі екокризових промислових регіонів у розвитку соціально-економічної стабільності країни видається дуже актуальним формування якісно нової регіональної політики. В її основі повинні бути: системний підхід, наукова обґрунтованість, компетентність, конкурентоспроможність.

Методологічне обґрунтування вибору стратегічного курсу природоохоронної політики дають можливість сформулювати найбільш оптимальний варіант у розв'язанні еколого-економічних проблем.

Література:

1. Евдокимов А. В. Формирование критериальной базы для оценки эколого-экономического уровня территории: методы решения экологических проблем / А. В. Евдокимов. Под ред. д.э.н., проф. Л. Г. Мельника. – Сумы: ИТД «Университетская книга», 2007. – С. 19-27.

2. Еколого-збалансовані пріоритети розвитку територій: концептуальні засади та організаційний механізм: монографія / Т. П. Галушкіна, А. М. Грановська. – Одеса, 2009. – С. 67-71.

3. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.91: за станом на 29.06.2010 [Електроний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1560-12>.

4. Законодавство України про екологію (3-є вид., перероб. і доп.) / О. А. Роїна. – К.: КНТ, 2007. – 472 с.